

efficax. vñ etiā fons & origo totius
 efficacie ita vt nihil sine illa possit
 effici. Nihil 3 illā possit fieri. Nihil
 ec fit a q̄ possit impediri. Et qz
 rectissima est. nullus p̄t eē rectus nisi
 conformetur ei. Nullus aut p̄t ei conformari
 nisi volūtas illa inotescat ei.
 Oportuit ergo volūtatē dīnā vt
 regulā rectificacōis notificari nobis
 bis. Rectitudo aut qdā ē necessitas
 et h̄ est ī faciēdo bonū necessa-
 riū. et declinādo malū. Quidā ē
 p̄fectōis. et h̄ ē īsuperogādo vltē
 debitū. et h̄m h̄ inotescat nob p̄ tri-
 plex signū. sc̄. p̄ceptionē. phibitio-
 nē. et cōsilīū. qd̄ qdē significat dīnū
 placitū acceptāe tanq̄ iustū. q̄ fit
 h̄m dīnū p̄ceptū. qd̄ declinat h̄m
 dīnā phibitionē et adimplet h̄m dī-
 uinū cōsilīū. Signa vō h̄ infallibi-
 lia signa sūt dīne volūtatē. vt est
 regula rectitudis. Rursus qz effi-
 caciissima ē. nullo mō p̄t aliq̄s ali-
 qd̄ efficē. nisi ipsa oīo cooperante
 et efficiēte. Nullus deficiet peccatē
 p̄t nisi iuste ipsa deserente et h̄m h̄
 duo sūt signa ei. sc̄. impletio qd̄ est
 signū volūtatē vt efficiētis. Per-
 missio qd̄ ē signū volūtatē iuste
 deserētis. Iuste at̄ deserit qz iustū
 est vt sic ammistret res q̄s didit
 vt nō infringat leges q̄s indidit.
 et sic cooperet reb̄ q̄s creat. vt eas
 agere motus p̄pos finat. et iō si libere
 arbitriū advtrūqz vertibile de le-
 ge natūe ī malū dimittat eadē. h̄
 nō pmittit nisi iuste. Rursus et si
 p̄ grām pueniat et sustentet. nulli
 iniuriā facit. iō nō agit iniuste nec

oīo iuste h̄m exigētā merito. qz
 merita ad h̄ nō sufficiūt h̄ gr̄tis et
 misericorditā qd̄amō iuste q̄tū ē
 ex cōdeētā bonitatis sue. Cū ergo
 dānata reprobata opat h̄m iustitā
 cā. Cū vō p̄destinat h̄m miam q̄
 nō excludit iusticiā. Qz ergo oēs
 h̄m q̄ de massa p̄ditionis erāt des-
 tebant dānari. iō plures reproba-
 tur q̄ eligātur. vt ostēdat q̄ sal-
 uatio ē h̄m grām spūscī spālē sed
 dānatio h̄m iusticiā cōem. Nullus
 ergo p̄t cōqueri de dīna volūtatē
 qz oīa agit rectissimē. imo ī oībus
 debem⁹ grās agere et honorificari re-
 gimen dīne p̄uidētē. Si q̄s autē
 q̄rat q̄re magis vni p̄ctōri minus
 grē q̄ alteri largiat. h̄ optet filē-
 tū imponē hūane loq̄tati. et ex-
 clamaē cū ap̄lo. O altitudo diui-
 tiarū sapie et scie dei etc. Quis em̄
 cognouit sensū dīni aut q̄s ei cōsi-
 liari⁹ fuit. aut q̄s prior dedit illi et
 retribuet ei. qm̄ ex ip̄o et p̄ ipsū etc.

Incipit pars secunda

Capitulum.

pmū.

De p̄ductione mūdi totalis.

His summati preintel-
 lectis de trinitate dei.
 dicenda sunt aliq̄ de
 creatura mūdi. Cū
 quā h̄ tenēda sūt in
 summa. videlz qz vniūsitatis machie
 mūdiā p̄ducta ē in eē ex tpe. et
 de nihilo abvno p̄ p̄nō solo et lū-
 mo. Cui⁹ potētia lz fit imēsa dispo-
 suit tñ oīa ī certo nūo. p̄dēa mē-
 sura. h̄ ḡnalit̄ intelligēda sūt cū
 rerū p̄ductionē ex q̄bus veritas

b q

colligitur error repudiat. Per hoc enim quod dicitur ex tempore excludit error ponentium mundum eternum. Per hoc quod dicitur de nihilo excludit error ponentium eternitatem circa primum materiale. Per hoc quod dicitur ab uno principio excludit error manicheorum ponentium pluralitatem principiorum. Per hoc quod dicitur solo et summo excludit error ponentium deum produxisse inferiores creaturas. per mysterium intelligentiarum. Per hoc quod in certo numero pondus et mensura ostenditur quod creatura est effectus eternitatis creatantis sub triplici genere causalitatis. Efficientis a quo est in creatura unitas. modus. et mensura. Exemplaris a quo est in creatura veritas. species et numerus. Finalis a quo est in creatura bonitas ordo et pondus. quod quidem reperitur in omnibus creaturis. tanquam vestigium creatoris. siue corporalibus siue spiritualibus. siue ex utrisque compositis. Ratio autem ad intelligentiam predictorum hoc est. quod ad hoc quod sit status in rebus. et ordo perfectus. necesse est quod via reducantur ad unum principium quod sit primum. ut det ceteris et status. et perfectissimum ut det ceteris omnibus completum. Quoniam igitur primum principium in quo est status non potest esse nisi unum solum. si mundum producat cum non possit ipsum producere de seipso. necesse est quod producat ipsum ex nihilo. Et quod productio ex nihilo ponit esse per non esse ex parte producti. et immensitatem in virtute producte ex parte principij. cum hoc sit solius dei. necesse est quod creatura mundi sit producta ex tempore ab ipsa virtute immediate agente per se et immediate. Rursus

quoniam primum perfectissimum a quo manat perfectio universorum. necesse est agere a se et habere se. et propter se. et quod nullo in agendo indiget ex se. necesse est quod habeat intentionem triplicem cause respectu cuiuslibet creature. scilicet efficientis. exemplaris et finalis. Necesse est etiam omnem creaturam habere hanc triplicem habitudinem. comparari ad causam primam. Quis enim creaturam constituit in esse ab efficiente. et conformata ad exemplar. et ordinata ad finem. ac per hoc est una bonitas. vera. modificata. speciosa. ordinata. mensurata. discreta. et ponderata. Est enim pondus inclinatio ordinata. et hoc quidem generaliter dicta sunt de omni creatura. siue corporea. siue incorporea. siue ex utrisque constituta. sicut est natura humana.

Capitulum. ij.

De natura corporali quantum ad fieri

Natura vero corporea nobis consideranda est quantum ad fieri et quantum ad esse. et quantum ad operari. De natura vero corporea quantum ad fieri hoc specialiter tenenda sunt. scilicet quod sex diebus sit in esse producta ita quod in primo anno omnem diem creavit deus celum et terram. primo vero die facta est lux. secunda firmamentum factum est in medio aque. tertia die separate sunt aqua a terra et congregatae in locum unum. quarta celum est ornatum luminaribus. quinta aera et aqua volatilibus et piscibus. sexta terra animalibus et hominibus. septima die requiesit deus. non a labore nisi ab opere cuiusque nunc opere habet a novarum species conditione. quod omnia fecerat vel in se. sic illa que propagatur in semiali ratione. sic illa que alijs mo-

dis introducuntur in eē. Nō autē ad
intelligentiā p̄dictoy h̄ ē. qz. n. res
manant a p̄o p̄n̄o a p̄fectissio. tale
autē est oīpotētissimū. sapiētissimū
et tenuolētissimū. Nō oportuit q̄
sic p̄ducere in eē. vt i eay p̄duc
tione reluceat t̄plex nobilitas p̄
dicta et excellētia. Et iō triforimis
fūt opatio dīna ad mūdānā ma
chinā p̄ducēdā. s. creatio q̄ appro
priate r̄ndet oīpotētie. distinctio
q̄ r̄ndet sapie. ornat? q̄ r̄ndet bo
nitati largissime. Et qm̄ creatio ē
de nihilo. ideo fuit in p̄n̄o aū oēm
diē. tāq̄ oīm reya tēpoy fūdāmē
tū. Rursus. qz distinctio corpoy
mūdi attēdit h̄m t̄plicē modū. iō
facta fuit p̄ triduū. Est em̄ distinc
tio natuē luīnose a p̄spicua et opa
ta. et h̄ facta est in p̄ma die in di
uisione lucis a tenebris. sc̄da est
distinctio natuē p̄spicue a p̄spicua
a h̄ sc̄da die fca est i diuisione aq̄y
ab aq̄s. Et ē distinctio natuē p̄spi
cūe ab opata. a h̄ facta ē t̄cia die
in diuisione aq̄y a tris. In h̄is at
t̄plicate dat̄ intelligi distinctio ce
lestiū et elemētaliū h̄m q̄ p̄ declā
bitur. Sic igit̄ distinctio fieri de
buit p̄ triduū. a qz oīt? cor̄ndet
distinctioni. ideo s̄nt trib? diebus
debut̄ cōsumari. Est ei ornat? nāe
luminose. et h̄ fact? ē q̄rta die in
formaōe stellay et lune. Est etiā
ornat? natuē p̄spicue. et h̄ fact? ē
q̄nta die q̄ ex aq̄s facti sūt pisces
et aues ad ornatū aeris et aque.
Et est ornat? nature opate. s. fre
et h̄ fact? est sexto die in q̄ facte

fūt bestie. facta sūt et reptilia fca
est etiā ad cōsumacōz oīm natura
hūana. Hec autē oīa licz potuerit
facē in instāti. maluit tū p̄ succē
sionē tēpoy. tū p̄pter distinctā et
clarā rep̄ntationē. potētie. sapie.
et bonitatis. tū p̄pter cōuenientē
cor̄ndentiā diey siue t̄p̄m a ope
rationū. tū etiā. vt in p̄ma mundi
cōditione fieri debebāt seminaria
opey fiedoy. sic fierēt a p̄signati
ones tēpoy futuroy. Nū in ill̄ sex
dieb? q̄si seminat̄ p̄cessit distinc
tio oīm tēpoy q̄ explicatur p̄ de
cursū sex etatū. Et h̄inc ē q̄ sex die
bus opey addit̄ septim? q̄etis. q̄
dies nō scribit̄ h̄re r̄sp̄erā. nō qz
nō habuit dies illa noctē succēde
tem. s̄ ad p̄signandā aiay q̄etē q̄
nūq̄ habebit finē. Si autē diceret̄
alio mō q̄ oīa eēt̄ s̄nt facta. tunc
oēs h̄ij septē dies referunt̄ ad cō
siderationē āgelicā. Verūtū p̄mus
mod? dicēdi magis ē sc̄pture con
son? a autoritatib? sc̄oy a q̄ p̄ces
serūt. a q̄ secuti sūt beatū Aug.

Capitulū. iij.

De natura corporali q̄tū ad esse

OEnā vō corpea q̄tū ad
esse tenēda sūt q̄ corpo
rali? mūdi machina tota
cōstitit i nā celesti et elemētali. ita
q̄ celestis distincta ē in tres celos
p̄ncipales. s. ēpireū. cristallinū. et
firmamētū. Int̄ firmamētū qd̄ ē
celū stellatū cōtinēt. vij. ortes. vij.
planetay. que sūt. saturn? . iupit̄
mars. sol. venus. mercuri? . luna.

Natura vero elementaris in quatuor species distinguitur. scilicet ignis. aeris. aque terre. et sic procedendo a summo cardine celis usque ad centrum terre. decem concurrunt orbis celestes. et quatuor species elementales ex quibus integratur et constituitur tota machina mundi sensibilis. distincte. perfecte. et ordinate.

Non autem ad intelligentiam predictorum hoc est. quod cum natura corporalis ad perfectionem sui et expressione. sapienter multiformis primi principij requirit multiformitatem formarum. sic apparet in mineralibus plantis. et animalibus. necesse fuit ponere alia corpora simplicia. que multiformiter possent misceri ad introductionem formarum multiformium. et talis est natura subiecta diversitati. et hec est elemental. Necesse etiam fuit fieri naturam per quam habentur haec diversa immixta commisceri. et talis natura elongata est a diversitate. cuiusmodi est natura lucis et corporis supercelestis. Et quoniam mixtio fieri non potest nisi per diversa agentia et patientia. ideo necesse fuit duplicem diversitatem fieri in elementis quantum ad qualitates actiuas. que sunt calidum frigidum. et quantum ad passiuas que sunt humidum siccum. Et quod quilibet elementum agit et patitur. ideo quodlibet horum duas qualitates. unam actiuam et aliam passiuam. ita tamen quod unam principalem et propriam. alteram accidentalem ac quiritam. ac per hoc necesse est tamen esse elementa quatuor sed quatuor qualitates predictas quadruplex combinatas. Natura autem supercelestis autem est uniformis et immobilis. et hoc est empireum. quod lux pura. aut mobilis et multiformis. et sic firmamentum. aut mo-

bilis uniformis. et sic celum medium inter empireum et stellatum. quod est celum crystallinum. quantum ad motum. scilicet quod sit multiforme et immobile non potest stare. quod multiformitas disposit ad motum varietatem non ad uniformem quietem. Sunt igitur tres celi quatuor. Primum per totum est limosum. scilicet empireum. secundum per totum perspicuum. scilicet crystallinum. tertium ex vtrisque diunctum. scilicet firmamentum. Cum igitur tres sunt celi incorruptibiles. et quatuor elementa variabilia ut fiat debita conexio concordia et concordia disposuit decem septem orbis planetarum que sua varietate motuum et incorruptibilitate formarum quasi quoddam vinculum essent. et iunctura inferiorum elementarium orbium. et superiorum celestium ad perficiendum et decorandum uniusmodi quod sunt mirabiles proportionum ordinatum decem et conexum denario celestium orbium. et generationem elementorum reddebunt ipsam proportionem naturalitatem tamen pulchram que perfectam et ordinatum ut suo modo suum reparetur primum.

Capitulum. iij.

De natura corporali quantum ad operari et influere.

Omnis autem corporalis quantum ad operari. hoc tenendum est. quod celestia influunt in terrestria et elementaria quantum ad distinctiuam significationem temporum. scilicet dierum mensium. et annorum. Sic enim dicit scriptura quod sic in signa et tempora et dies et annos. influunt quantum ad effectiuam productionem regnabilium et corruptibilium. scilicet mineralium. vegetabilium. sensibilium et corporum humanorum. sic tamen se ibi significat temporum et regimen operationum. ut non sint certa

signa futuroꝝ contingētū n^c influāt
 sup libeꝝ arbitriū p vim cōstella
 tionū quā dixerunt aliq̄ pbi esse
 fatū. Nō aut̄ ad itelligētā p̄dic
 toꝝ h̄ est. q̄a cū in corporibꝝ celest
 tibꝝ p̄t p̄mitatē ad p^m p̄n^m
 sit lux. motꝝ. calor. virtus. Lux rōe
 sue forme et speciei. Motꝝ respaū
 supioris influētis. Calor respectu
 natuē inferioris suscipiētis. Virtus
 v̄o oibꝝ modis p̄dictis. Cū in quā
 ita sit. celestia corpora p lumen et
 motū. sūt et distinctōnes tēporꝝ. s.
 diei s̄m lucē solis motū firmamētū
 Mēsis s̄z motū lune i circulo ob
 liquo. Anni s̄m motū solis in eodē
 circulo. Tēporꝝ v̄o s̄z variū motū
 planetarꝝ distātiā et cōcursū. asce
 sū et descēsu retrogrādationē et stas
 tum ex quibus orit̄ diuīstas in tem
 poribꝝ. Per virtutē aut̄ et calorē ins
 fluunt ad p̄ductōnē eoz q̄ ex ele
 mētis generātur. excitādo. p̄mouē
 do cōsiliādo. ita q̄ s̄m cōsiliationē
 et rariōrū ab eqliitate remota flu
 unt mineralia. s̄m cōsiliatorē ab
 eqliitate lōginq̄. iuegetabilia. s̄m
 cōsiliationē eqliitati p̄rimantē in
 sensibilia. s̄m v̄o cōsiliationē eqliē
 in corpora hūana q̄ disposita sūt
 ad nobilissimā formā q̄ est aīa ra
 tional̄ ad quā ordinat̄ et t̄minat̄
 appetit̄ oīs natuē sensibil̄ et cor
 ruptibil̄. vt p̄ eā q̄ est forma. ens
 et viuēs. et itelligēs. q̄si ad modū
 circuli intelligibil̄. reduca^r ad suū
 p̄ncipiū in q̄ p̄ficiat̄ et b̄tifiatur
 et q̄tū in illd̄ tendit p libeꝝ arbitriū
 et ideo q̄tū ad arbitriū lib̄tatē

p̄cessit oēm virtutē corporale. ac p
 h̄ cūcta nata sūt s̄ seruiē. nihil at̄
 sibi d̄nati h̄z nisi solꝝ deꝝ. nō fatū
 seu dispositio sydeꝝ. et p̄pterea in
 dubitāter v̄z ē q̄ sumꝝ finis oīm
 eoz q̄ sūt. et oīa corporalea facta
 sūt ad obsequiū hūanū. et ex h̄is
 oibꝝ accēda^r hō ad laudandū et
 amādū factorē vniūsoꝝ cuiꝝ p̄u
 dētia cūcta disponū^r. Hec aut̄ sen
 sibil̄ corporaliū machina ē tāq̄
 domꝝ q̄dā a sūmo opificē hōi fas
 bricata donec ad domū veniat. nō
 manufactā in cel̄. vt sicut aīa mō
 rōne corporis. et statꝝ meriti nūc
 est in terris. sic aliq̄ corpꝝ rōne
 aīe et statꝝ p̄mij sit in celis ac.

Capitulū. v.

De modo scribendi predicta in
 sacra scriptura.

Exiam dictis colligi^r q̄ si
 cut deꝝ res ordinate cōdi
 dit q̄tū ad t̄ps et ordina
 te disposuit q̄tū ad sitū. sic ordina
 te gubnat q̄tū ad influētā. et sc̄p̄
 tura ordinate narrat q̄tū ad doc
 trine sufficiētā. h̄z nō ita explicite
 describat distinctiōnē orbū. nec ce
 lestiū. nec elemētaliū. et parꝝ aut
 nichil dicat de motibꝝ et virtutibꝝ
 corporꝝ supiorꝝ et de mixtionibꝝ
 elemētꝝ et elemētatoꝝ. et q̄ plꝝ
 est nihil explicite narrat de cōdis
 tione supnoꝝ spiritū. maxime cū
 describit id vniūsu in eē p̄ductū.
 Nō aut̄ ad itelligētā hoꝝ h̄ est
 q̄z cū p̄mū p̄n^m reddat se nob̄ ag
 nosabile. et p̄ sc̄pturā et p̄ creaturā
 p libeꝝ creature se manifestat vt

pⁿ effectum. p libz septuēvt pⁿ
 repatiū p^t cognosci. nisi cognos
 caturvt effectiuū. Ideo sac^t septura
 licz pⁿcipalr agat de opibz repa
 tionis. dz nichilomin⁹ agē de ope
 additionis inq^m ducat i cognitio
 ne p^mi pⁿcipij efficiētis. a reficiē
 tis. a idō ipsa ē cognitio sblimis
 a salutaris sblimis. quia de p^mo
 principio effectiuo qd est de⁹ cre
 ator Salutaris. qā de pⁿo repati
 uo qd ē xps saluator a mediator
 furs⁹. qā sblimis est vtpote. qā
 agit de p^mo pⁿo a ente sumo idō
 nō descēdit ad describēdas spāles
 entiuū natuā⁹ mot⁹. vtutes a diffe
 rētiās. Sz cōstat in qdā gⁿalitate
 in q^m iplicat^r spālia. describēdo. s. cō
 ditionē mūdi q^m tū ad disposicōez
 a influētā. q^m ad naturā luminosā
 opacā. a puā. i gⁿalitate qdā. Et
 qm p^m pⁿ d q^m agit hz i se ordinē
 natuē. in existēdo. ordinē sapie in
 disponēdo. ordinē bonitatis. i in
 fluēdo. ita q^m ordo nāe hz silitatē a
 eq^litatē ordo sapie cōsiderat p^ori
 tatē et posteritatē. ordo bonitatis
 influēt^r supioritatē a inferioritatē
 Ideo ad insinuādū ordinē nāe. det
 minat septuā iux⁹ qd deū opari de
 cebat. q^m i pⁿcipio añ t^pis deursū
 fuit illa t^plex nā de nō eē in eē p^o
 ducta cū dicit In pⁿo creauit de⁹
 celū a teriā. spūs d^m ferebat^r sup
 aq^s. vbi noie celi insinuat^r nā lumi
 nosa. noie tre nā opaca. noie aq^s
 nā puia. siue p^ospicua. siue d^orietati
 s^obiecta siue sup^o d^orietatē eleuata.
 Vbi etiā insinuat^r trinitas etna. s. p^o

in noie dei creatis. filii? i noie pⁿci
 pij. spirit⁹. s. i noie spūs d^m. a sic
 itelligendū est qd dz. Q^m viuit in
 eternū creauit oia fil. nō qz crea
 uit in chaos oimode d^ofusionis hz
 q^m finxerēt poete cū p^oduxerit hāc
 t^plicā naturā sumā i sumo. mediā
 in medio. et infimā i ifimo. n^o etiā
 creauit in eē oimode distinctōis
 cū celū es⁹ p^ofectū a tm i cōposita.
 natuā v^o media q^msi mediū tenēs
 nōdū es⁹ ad p^ofectā distinctiōē
 deducta. Ad insinuādū ordinē sa
 piētē. in disponēdo detminat q^m
 hec t^plex natuā n^o fil fuit distincta
 a ordinata. sed iux⁹ t^plicis nature
 create epigētā. p^o triduū distincta
 a p^o triduū ad aliqd ornatavt sic
 de⁹ t^plicā naturā in pⁿo creauit
 siml^o in p^oordio t^pis. sic successi
 one t^pis. s. in t^plicā mēsuā t^pis. s.
 t^plicis diei. t^plicā facēt distinctio
 nē natuē t^plicis create. Et rursus
 in alio triduo t^plicā ornatū t^pli
 cis natuē distincte. Ad insinuādū
 v^o ordinē bonitatis i influēdo de
 terminat q^m hec t^plex nā colloca
 ta ē in mūdo. s^om sub mediū a sup^o
 iux⁹ suā dignitatē a influētā. Et qz
 luminosū p^osimū hz de spē. iō sibi
 describit^r arcūferētia. Et qz opacū
 mimū hz de spē. iō s^o describit^r cēt^o
 Et qā puia mediū tenz. iō mediū
 sortit^r sitū. Et qm nā corpis puij
 a^ospicui cōis ē natuē. celestia ele
 mētali. a rursus lūmosa v^orisqz cō
 uenit. iō recte dz firmamētū fcm
 in medio aq^s. nō qz aq^s sup^o celos
 sint aq^s p^ofluxibiles. frigide. g^oues

corruptibiles & qz sctiles a ior
 ruptibiles a pue a sup oez trieta
 te sblimate ac p h celestis nae. a i
 celestib? collocade. rone nobilita
 tis forme collocant. etia rone vtu
 tis a influetie. Quia em ois actio
 corpora in reb? inferiorib?. pma ori
 gine sumit a na celesti. cu due qli
 tate? sint actiue. scilicet calidua frigidu
 a aliqd sit celu pncipale influens
 in calidu sic celu sideriu rone lumia
 nositatis. congruu fuit q aliqd ins
 fluat sup frigidu. a sic cristallinu
 et sic celu sideriu licz ifluat ad cal
 loze. no tm e foelle calidu Sic etia
 celu qd dz aqueu siue cristallinu
 no e eentiale frigidu. Vn q sca di
 cunt q aq sut ibi stitute ad repa
 mendu caloze superioru corporu. a
 cece a stitia. n hm foelle pdicacoe
 h hm efficietia a ifluetia se itellige
 da Cōpetit ergo additio creature
 h ordinē pdem a ordinē creatis
 sapie a dme scptue q est sca sbl
 mis Rursus qz sca salutaris. io
 no determinat de ope codicis nisi
 ppē op? repationis. et qm āgeli
 sic coditi sūtvt labētes nullaten?
 reparēt. sic apparebit i seqntib?
 ido taet hm lram exteriorē ange
 lozū lapsus a coditio. qz no debe
 bat subseq repatio Quia vō sbl
 mitate scptue no debebat prorsus
 reticē de coditione sblimissie crea
 ture. ideo sic sac scptura describit
 rez coditiones iux qd exigit sca
 sblimis a salutarisvt tm hm spālē
 itelligētia. tota additio hālie desep
 ta spūalē referat ad describendā

ierarchia a āgelicā a ecclesiasticā
 ideo hm spūalē itellectū describit
 in ill' trib? naturis pmo pductis
 iherarchia āgelica noie celi. a ec
 clesiastica noie terre. a grā p quā
 irrigat vtrq? noie aque Rurs?
 p septenariū diez itelligi? septi
 formis ecclie stat? hm cursū septē
 etatū. Per eundē em septenariū
 itelligi? septiformis ouersio an
 geloz a creatura ad deū et sic ex
 pdictis apparet sufficiētia et veri
 tas scpture in diuisis opinioib?
 sanctorū. s. Aug. et alioz q sibi n
 dicit. a vē sint si rē itelligam?

Capitulū. vi.

De pductione supnoz spirituū
Qonseqnt vō agendū ē d
 natuā spūali a icorpoēa
 cuiusmodi ē angelica de
 q considerari optet qtu ad codicōz
 supnoz et spirituū. qtu ad ruinā
 demonū. et qtu ad cōfirmationē
 bonoz āgeloz Sciedū ē igit q an
 gelis a pmordio sue additionis q
 tuoz sūt atēbuta. s. simplicitas es
 sentie. psonal discretio. ppē rone
 infita. mēoria. itelligētia. et volun
 tas. et libtas arbitrij ad eligēda
 bō a respuēda mala Hec at qtuoz
 attributa pncipalia alia qtuoz co
 mitatur. s. vtuositas in opando.
 officiositas i mistūdo. pspicacitas
 in cognoscēdo. a imutabilitas p
 electionē siue i bono siue in malo
 Rō aut ad itelligētia pdictoz h
 est. qz pmū pnm hipo q pmū oia
 de nichilo pduxit. ideo no tm ppe
 nihil. h etia ppe se. et no tm sbam

a se lōginquā. s. naturā corporeā
 pducē debuit repetiā. r. ppinquā
 a hec est substantia intellectualis
 incorporea q̄ h̄ ipso q̄ deo simili
 ma est simplicitatē h̄ natuē. r. dis
 cretionē psonalē. vt deo assiletur
 ex pte sbe siue cōis siue idiuidue.
Hz ec̄ i mēte imaginē t̄nitatis h̄m
 mēoria. r. itelligētīā. r. volūtātē. **H**z
 etiā volūtatis libtatē vt assilet deo
 ex pte potentie. siue natural siue
 electiue vt sic potē. nālis ifignita
 fit dei imaginē. electiua vō arbitrij
 libtate. neq̄q̄ em̄ pueniēt merito
 rie ad p̄miū glosū qd̄ facit quēq̄
 beatū. nisi h̄rēt libez volūtatis ar
 bitriū. h̄ at̄ ec̄ nō p̄t nisi i sba rō
 nali quā comitat mēoria. itelligē
 r. volūtas. vbi at̄ ē rō. optet q̄ fit
 rōnal natuē. sba idiuidua. nccē ē
 ec̄ q̄ fit spūal sba a incorporea. ac
 p h̄ simplex oī carēs diuifioe q̄nti
Tal at̄ substā. h̄ipō q̄ simplex ē
 vtuosa ē i opando. h̄ipō q̄ vtuosa
 ē a psonalr distincta. r. petit ei dis
 tinctio officij in mīstrādo. h̄ipō q̄
 simplex. r. vtuosa. r. petit ei p̄pica
 citas i discernēdo. h̄ipō at̄ q̄ p̄spi
 ray a simplex ē. h̄ns itellectū dei.
 formē. iō stabilitatē h̄z p̄ electōz
 i electo siue i bono siue i malo. **E**t
 he additiones ipsā gnālē r. ditiōz
 supnoz spiritū gnālē comitant

Capitulū. vij.

De apostasia demonum

De apostasia vō demonū
 h̄ ē tenēdū. s. q̄ de? ange
 los oēs fec̄ bonos. t̄n me
 dios int̄ se sūmū bo. r. mutabile

bonū qd̄ ē creatū. ita q̄ si dūterē
 ad amādū qd̄ ē sup̄. ascēderēt ad
 statū grēa glie **S**ivo ad bo. r. mu
 tabile qd̄ ē ifra. h̄ipō ruerēt i ma
 lū culpa pene. qz nō ē dedec? p̄cti
 sine decore iusticie p̄m? lucifer inē
 āgelos p̄sumēs de puato bono. p̄
 uatā appetijt excellētīā volēs alijs
 supferri. a iō cecidit cū ceteris con
 sentietib? sibi **C**adēs at̄ fact? ē im
 penitēs. obstinat? . et exēcat? . et
 exclus? a dei r. tēplacōe. r. deordis
 nat? in opatione toto nitēs cona
 mine ad subūtēdū hōiem p̄ tēpta
 tionē mltiplicē **N**ō at̄ ad itelligē
 tiā p̄dictoy h̄ ē. qz cū p̄mū p̄n. fit
 sūme bonū. nihil fac̄ q̄ n̄ fit bonū
 qz a bono nō p̄cedit nisi bonū qd̄
 t̄n fit ab ipso. h̄ipso min? est eo. a
 ido nō p̄t ec̄ sūmū bonū. fuit igif
 āgel? a deo cōdit? . bon? qd̄ ē. h̄ nō
 sūm? p̄ficiēd? t̄n si affai tendēt in
 sūmū. a qm̄ p̄ libez arbitriū volū
 tatis poteāt tendē in bonū sūmū
 vel ouerti ad bonū puatū **L**ucifer
 sue pulchitudinis a altitudinis cō
 sideracōe exēcat? ad se diligēdū.
 et suū puatū bonū p̄supfit de alti
 tudine h̄ita. a ābiuit excellētīā p̄
 priā. nō obtentā ac p h̄ p̄sumēdo
 r. stituit se sibi p̄n. i seipō gloriādo
 a ābiēdo. r. stituit se sibi sūmū bo
 nū i seipso q̄esēdo. **C**ū at̄ ipē nec
 sūmū est p̄n. nec sūmū bo. nccē
 fuit q̄ i ordinato ascēsu. descensu
 ruēt pari rōne. a oēs in h̄ r. sentie
 tes. et qz nō est dedecus p̄cti. siue
 de decore iusticie. iō statū cū cecidit
 in p̄ctm̄ cū ceteris adherētib? sibi

p̄didit locū sūmū. s. empireū. des-
 cendēs ad imū. s. caliginosū aerē
 vel infernū. ita q̄ lapsus in culpā
 fuit p̄ libez arbitriū. lapsus v̄o in
 penā p̄ d̄mū iudiciū. a qz̄ imutabī-
 bilē habebat itellectū p̄ electio-
 nem. idō statī obstinat? ē in malo
 et p̄ hoc exēcat? a vero. a deordi-
 natus est in opatione. a infirmat?
 in v̄tute. ideo volūtas ei? impia et
 auersa a deo. conuersa ē ad hoīs
 odiū et inuidiā. et p̄spicacitas ra-
 tionis. a vero lumine exēcata. con-
 uersa est ad deceptiones p̄ d̄ma-
 tiones. a cautelas. a officiositas in
 mīstrando. a vero mīsterio amota
 cōuersa est ad tēptamēta. et v̄tuo-
 sitas imutata a cōartata q̄tū per-
 mittit. cōuertit ad miracula faci-
 enda p̄ trāsmutacōnes repētinas
 q̄s facit cū corporeas creaturas
Et quia hec oīa fuerūt deordina-
 ta p̄ voluntatē dep̄uatā. p̄ supbiā
 ideo hec oīa cōuertit ad fomentū
 sue supbie q̄rens ab oīb? coli. et
 honorari vel adorari ad modū dei
 hinc est q̄ oīa male agit qd̄ tamē
 iusto iudicio deus p̄mittit ad vin-
 dictā malefactorū laudē v̄o bono-
 rū. sic apparebit p̄ finale iudiciū
 Capitulū. viij.

De cōfirmatione bonoz angeloz

Cōfirmatione v̄o bonoz
 angeloz tenēdū est q̄ si-
 cut angeli a deo auersi.
 statim sūt obstinati p̄ ipenitētiā.
 sic ad deū cōuersi statī fuerūt con-
 firmati p̄ grām et gloriā involun-
 tate p̄fecte illuminati in rōne s̄m

cognitionē matutinā a vespertinā
 p̄fecte fortificati in v̄tute. siue mo-
 tiua siue opatiua. p̄fecte ordinati
 in opatione siue cōtemplatiua. siue
 mīstratiua. a h̄ s̄m triplicē iherar-
 chiā. s. sup̄mā. mediā. et infimā
Ad sup̄mā autē spectant throni.
 cherubin. a seraphin. **A**d mediā
 autē d̄nā cōes. v̄tutes. p̄tates **A**d
 infimā vero p̄ncipat? archāgeli.
 angeli. ex q̄b? p̄fimi sūt i mīsteriū
 missi ad custodiā hoīm deputati
 q̄b? mīstrāt. purgādo. illuīando a
 p̄ficiēdo s̄m iperū volūtatis dei
Nō autē ad itelligētā p̄dictoz h̄
 est. qz̄ cū āgeli p̄p̄t ex p̄ssā simili-
 tudinē a p̄pinq̄tatē ad p̄mū a sū-
 mū p̄n^m h̄eant itellectū deiformē
 a imutabilē. p̄ cōsensū ex libtate
 arbitrij d̄na supueniēte grā ad
 sūmū bonū cōuersi cū totate i deū
 tenderēt p̄ gloriā fuerūt cōfirmati
 pariter a perfecti. idō q̄tū ad vo-
 luntatē fuerūt stabiles a felices.
 q̄tū ad rationē p̄spicaces. itavt
 nō tantū agnoscerēt res in p̄prio
 gnē sed etiā in ipsa arte. ac per h̄
 nō tm̄ habēt cognitionē vesperti-
 nā. h̄ etiā matutinā. vel etiā d̄nā
 p̄pter illius lucis plenitudinē. et
 oimodā puritatē resp̄cū cui? oīs
 creatura merito p̄t dici tenebra.
Qūntū at ad v̄tuositatē p̄fē for-
 tificati siue in ipando. siue in ex-
 quēdo. siue in cōtemplādo. l̄ assūpto
 corpore v̄l etiā nō assūpto **Q**ūntū
 v̄o ad operacōnē p̄fectissē ordi-
 nati. vt iam nō possint deordinari
 nec ascēdendo ad cōtemplationē

dei. nec descēdendo ad ministrādū
hoī. qz cū deū facie ad faciē cōtē-
plētur q̄amqz mittātur. intra deū
currūt. agūtur em̄ a agūt h̄m or-
dinē iherarchiū. in eis imiatū p
naturā a cōsumatū p gloriā. q̄ sta-
biliendo liberi arbitrij vtilitatē.
illustēuit pspicacitatē. ordinauit
officiositatē. a robo auitūtē h̄m
q̄tuor atēbuta superi⁹ noiata. Per
spicacitas aut rōnis in cōtēplādo
aut pncipale respicit ad maiesta-
tem dīnā venerādā. aut ad veritatē
intelligēdā. aut ad boitatē deside-
randā. a h̄m h̄ sūt tres ordines in
p̄ma iherarchia. s. troni ad q̄s re-
uerētia. cherubin ad q̄s sapia. et
seraphim ad q̄s spectat beniuolē-
tia. Ad pfectā aut v̄tuositatē spec-
tat v̄tus impatiua. a v̄tus expedi-
tiua p̄ma ad dñationes. sc̄da ad
v̄tutes. t̄cia v̄o ad ptates expectat
quay ē arcē ptates cōtrarias. Ad
pfectā v̄o officiositatē spectat re-
gere. reuelare. a releuare. p̄m̄ ē p̄n-
cipatū. sc̄dm archangeloy. t̄ciū
āgeloy. qz custodiūt ne stātes ca-
dant. a cadētes adiuuāt. vt resur-
gant. a sic p̄z qz hec oia sūt in bea-
tis angel h̄m plus a min⁹ ḡdatim
a superiorib⁹ descēdendo vsqz ad
īma ordo at denoiari d̄z ab eo qd̄
excellētius accipit in munē

Capitulū. ix.

De pductione hoīs q̄tū ad sp̄m

Post naturā corporeā et
incorporeā dicēda sunt
aliq̄ d̄ naturā ex v̄tr̄sqz cō-
posita. p̄mo ex parte mētis. sc̄do

ex pte carnis. t̄cio ex parte toti⁹
hoīs. **De aīa igit̄ rōnali.** hec in
sūma tenēda sūt. h̄m sacra doctri-
nā. s. qz ipsa ē forma ens viuēs in-
telligēs a libertate vtens. Forma
quidē ens n̄ a seipsa. nec de dīna
naturā. h̄ a deo de nihilo p creatio-
nē in eē deducta. Forma at viuēs
nō ex naturā intrinseca h̄ seipsa nō
vita mortali. h̄ vita ppetua. **Forma**
v̄o intelligēs nō tantū creaturā.
sed etiā creatricē essentiā. ad cui⁹
imaginē facta ē p memoriā. itelli-
gentiā a volūtate. Forma libtate
vtens. qz sp̄ est libera a cōactōne
A miseria v̄o a cōactōe libera fuit
in statu innoctie. licet nō i statu
naturē lapse. hec aut libertas a cō-
actione nichil aliud ē q̄ facultas
volūtatis a rōnis q̄ sūt potētie aīe
pncipales. **Rō** at ad itelligētiā
p̄dictoy hec est. qz cū p̄mū p̄n^m
fit bt̄ssimū a beniuolētissimū. idō
sūma beniuolentia bt̄tudine suā
cōicat creature. non tm̄ sp̄uali et
p̄xime. h̄ etiā corporalia lōginq̄.
corpali tm̄ a lōginq̄ cōicat media-
te. qz lex deitatis hec est. vt īfima
p media reducātur ad sūma a iō
nō tm̄ sp̄m āgelicū. et sepatū fecit
bt̄ficabilē sed etiā sp̄m cōiunctū
s. hūanū. Est igit̄ aīa rōnalis fōz
bt̄ficabilis. Et qz ad bt̄tudinis p̄-
miū puenire n̄ est gloriosū nisi p
meritū. nec meritū cōtingit nisi in
eo qd̄ volūtariē et libē fit. idō aīe
rōnali libtate arbitrij dati opor-
tuit. p remotionē oīs cōactōnis
quia hoc est de natura voluntatis

vt nullaten? possit cogi. licet per
culpā misera efficiat a serua p̄cti.

Rursus? qz forma btificabilis est
capax dei p̄ memoriā itelligentiā a
volūtate. et h̄ est eē ad ymaginē
imitatis. pp̄vinitatē i eēntia. trini
tatē i potētia. iō aīaz necē fuit eē.
deū et oīa itelligentē. ac p̄ h̄ dei
imagine insignitā. **Et** qz nihil
beatū pōt btitudinē amittē. nihil
poterit eē btificabile nisi est i cor
ruptibile a imortale. **Necessē** igit̄
fuit aīaz rōnalē i mōrli vita de sui
natuā. eē uiuentē. **Postremo** qz
oē qd̄ ab alio btificabile ē a imor
tale ē mutabile s̄m bñ eē. a imor
ruptibile s̄m eē. ido nec aīa a se ē
nec de dīna nā. qz mutabil. nec p̄
ducta de aliq̄ nec p̄ natuā gnata
qz ē imortal. a icorruptibil. et ita
h̄ forma nō p̄t p̄ gnationē i eē in
troducta. qz oē naturalr gnabile ē
naturalr corruptibile. **Ex** hīs ap
paret q̄lic finis btitudis necitatē
ipōnit p̄dictay additionū ipsi aīe
ad btitudinē ordinate. **Qm̄** autē
natuā btificabilē imortal. ido cū
vni? corpori mōrli p̄t ab eo sepa
rari. ac p̄ h̄ n̄ tm̄ forma ē. vey etiā
h̄ aliqd̄. a nō tm̄ vni? corpi vt p̄
fectio. vey etiā vt motor. a sic p̄f̄
ct̄ p̄ eēntiā. qz monet p̄iter p̄ po
tentiā. **Et** qm̄ ipsa nō tm̄ dat esse.
vey etiā viuē. sentire. a itelligē. iō
potētiā h̄ vegetatiuā a sensitiuā a
itellēctiū. **Ita** qz p̄ potētiā vege
tatiuā gn̄at. nutrit. a augmentat.
gn̄at vt qd̄. nutrit vt q̄le. augmē
tat vt q̄tū. **Per** sensitiuā vō app̄

hendit sensibilia. retinet app̄hēsa
dponit a diuidit retēta. app̄hēdit
qd̄ p̄ sensitiuā exteriōrē qnqz p̄ti
tā s̄m corrēndentiā ad qnqz mūdi
corpora p̄ncipalia. retinet p̄ me
moriā dponit a diuidit p̄ fātāsiā
q̄ ē p̄māvtus collatiua. **Per** itel
lectiū autē discernit vey. refugit
malū. et appetit bonū. vey qd̄ dis
cernit per rōnalē. malū repellit p̄
irascibile. bonū appetit p̄ d̄cupiscī
bile. **Rursus.** qz discretio veri est
dgn̄itio. fuga a appetit? ē affectio
ideo tota aīa diuidit? in cognitiuā
et affectiū. **Ampli?** qm̄ cognitio
veri ē duplex. vel veri vt veri. vel veri
vt boni. et h̄ vel et̄ni qd̄ ē s̄ aīam.
vel t̄pal qd̄ ē ifra. **Hinc** ē potentia
cognitiua vt p̄te itellēct? a rō diui
dūtur. ita qz itellēct? i speculatiuū
a practiū. rō in supiorē portionē
et inferiōrē q̄ potit? noīant diuersa
officia q̄ diūsas potētiās. **Pos
tremo** qm̄ appetit? dupl̄r pōt ad
aliqd̄ ferri. s̄m naturalē instictū
vel s̄m deliberacōz a arbitriū. **Hic**
est qz potētia affectiua diuidit? in
volūtate naturalē. a volūtate electi
uam q̄ pp̄voluntas d̄. **Et** qm̄ tal
electio indifferēs ē ad vtrāqz p̄tē
ideo ē a libero arbitrio. **Et** qm̄ in
dīa d̄surgit ex deliberacōe p̄am
bula a volūtate adiūcta. hinc ē qd̄
libey arbitriū ē facultas rōis a vo
lūtatis. qd̄ sic d̄t **Aug?** oēs p̄dic
tas rōnales potētiās cōprehēdit
cū em̄ de li°. arbitrio loqm̄ur nō
de p̄te aīe loqm̄. h̄ certe de tō. **Ex**
cōursu nāqz illay potētiay rōis

sup̄ seipsā redeūtis. et volūtatis cō
comitātū? surgit integritas liber
tatis q̄ est p̄ncipiū meriti v̄l deme
riti h̄m electionē boni vel mali.

Capitulū. ix.

De p̄ductōe hoīs q̄tū ad corp̄?

De corpore aut̄ hūano in
statu p̄me cōditionis te
nēda sūt h̄m doctrinā fi
dei ortodoxe videlz q̄ corp̄ p̄mi
hoīs sic cōditū fuit. et de limo t̄re
formatū vt tm̄ es̄ aīe subiectū. et
suo mō p̄portionale. p̄portionale
iquā q̄tū ad cōplexionē eq̄lē. q̄tū
ad organizacōz pulebrimā et mlti
formē. et ad q̄tū statuē r̄ctitudinē
Subiectū aut̄ vt es̄ obtemperās
siue rebellione es̄ etiā p̄pagās et
p̄pagabile sine libidine. es̄ vege
tabile sine defectōe es̄q̄ imutabis
le ad oimodā corruptōnē nō inē
ueniēte morte ei. et h̄m h̄ dat̄ est
sibi loc̄ paradisi t̄restris i hitatio
nē trāquillā formata ē mulier de
late viri i cōfortiū et adiutoriū ad
p̄pagationē imaculatā. datū est
lignū vite ad vegetationē cōtinuā
et tādē ad imutacōez p̄fectā. p̄ im
mōcilitatē p̄petuā. **H**ō aut̄ ad ins
telligētā p̄dictoz h̄ est. qz cū p̄m
p̄ncipiū sit in p̄ducēdo potētissī
mū. sapiētissimū. et optimū. et in
oibz effectibz suis. h̄ aliq̄ mō ma
nifestet. potētissīe debuit h̄ manis
festare i vltio effai et nobilissimo
cuiusmodi est h̄o. quē int̄ ceteras
creatuās p̄duxit vltio vt in h̄ po
tētissime apparēt et relucēt dīnoz
opez cōsumatio. **V**t igit̄ i hoīe ma

nifestaret̄ dei potētia. iō fec̄ eū ex
naturis maxie distātibz cōiūctis
in vnā p̄sonā et naturā cuiusmodi
sūt corp̄? et aīa q̄z vnū ē s̄ba corp̄
poreā. aliter h̄o. s̄ aīa s̄ba sp̄ual̄ et
icorpeā q̄ distat maxie i ḡne s̄be
Vt si ibidē manifestaret̄ dei sapia.
fecit tale corp̄? qd̄ p̄portionē suo
mō h̄rēt ad aīaz. **Q**m̄ ergo corp̄?
vnit̄ aīe vt p̄ficiētī. et mouētī ad
btitudinē sur̄sū tendētī. iō vt cōfor
maret̄ aīe viuificati. h̄uit cōplexio
nē eq̄lē. nō a p̄dē f̄ mole. h̄ ab eq̄
litate natural̄ iusticie q̄ dispoit ad
nobilissimū modū vite. **V**t aut̄ cō
formaēt̄ mouētī p̄ mltiformitatē
potētiaz. habuit multiformitatē
organoz cū sumā v̄nustate et ar
tificiositate. et ductibilitate. sic p̄z
in facie et i manu q̄ ē organū orga
noz. **V**t aut̄ cōformaret̄ aīe sur
sū tendētī ad cēlū. habuit rectitu
dinē statuē. et sur̄sū erectū caput
vt sic corp̄al̄ rectitudo attestaret̄
rectitudinē mētis. **P**ostremo vt in
hoīe manifestaret̄ dei bonitas et
beniuolētia. iō fec̄ hoīem absqz
oi macula et culpa. et absqz oi pena
siue miseria. **C**ū enī p̄mū p̄n^m sit
sit optimū et iustissimū. **Q**z opti^m
nō debuit facē hoīez nisi bonū ac
p̄ h̄ inocentē et rectū. **Q**z v̄o iustis
simū non debuit infligē penā ei q̄
nullū oīo hēbat peccatū. ac p̄ hoc
illi aīe rōnali tale corp̄? cōstituit
qd̄ eēt ita obtemperās vt nulla eēt
in eo pugna rebellionis. nulla p̄
mitas libidinis. nulla imutacō vigo
ris. nulla corruptio mortis. **I**ta eēt

esset aīe cōforme. vt ficut aīa erat
 innocēs. et tñ poteāt eadē in cul-
 pā. sic corp⁹ essē ipassibile. vt tñ
 posset eadē in penā. a idō poteāt
 nō mori a poteāt mori poteāt hrē
 sufficiētā. a poteāt hrē indigētā
 poterat obtēperaē. a poterat hrē
 rebellionē a pugnā Et p̄pterea in
 statu illo corp⁹ erat tale. vt ab eo
 fiet deāso seminał ad ppagacōez
 plis p̄ ammiculū sex? muliebris.
 piē op̄ncipiātis. fieret etiā humo-
 ris nutrīmetāł d̄suptio p̄ actionē
 caloris fieret nichilomin⁹ restau-
 ratio p̄ alimētū lignoz padisi. res-
 taurato seu p̄seruato p̄ lig^m vite
 humido radicali. qđ qđē lig^m hāc
 v̄tutē hūit. ob quā vt d̄t Aug⁹.
 fuit nō solū i abūwez etiā in sacra-
 mentū Incorruptio igit̄ a imōli-
 tas corp̄is ade p̄ncipale veniebat
 ab aīa sic a d̄tinēte a ifluēte. a cor-
 poris bō a eq̄li d̄pleriōe. sic a dis-
 ponēte a suscipiēte. a ligno at̄vis-
 te. sic a vegetāte et ammiculāte. a
 regimine vō d̄ine p̄uidētie sic in-
 terius d̄seruāte a exteri⁹ p̄tegēte

Capitulū .xi.

De p̄ductione homis q̄tū ad
 totū cōiunctū

DE toto aut̄ hoīe in para-
 diso collocato h̄ tenēda
 sūt videlz qđ dat⁹ ē ei du-
 plex sens⁹. s. interior a exterior. mē-
 tis a carnis Dat⁹ ē ei duplex mo-
 t⁹. s. i patiū? i volūtate. a executiu⁹
 in corpōe. Datū ē ei duplex bonū
 vnū visibile. a altez iuisibile. Da-
 tū est ei duplex p̄ceptū. s. natūe a

discipline. p̄ceptū nāe. crescite et
 multiplicami. p̄ceptū discipline. de
 ligno sc̄ie boīa mali ne comedas.
 Iux̄ qđ datū ē sibi qđ duplex adiu-
 toriū. s. sc̄ie. d̄sc̄ie. sinderesis. a grē
 ex q̄bus sufficiēter hūit vt posset
 staē i bono a p̄ficē. a a malo cauē
 et declinaē. Nō aut̄ ad itelligētā
 p̄dictoz h̄ ē. qđ p̄m p̄n^m fec̄ mūdū
 istū sensibilē ad declarādū sc̄ipsū.
 videlz vt hō p̄ illū tāq̄ p̄ speculū
 a restigiū reducēt in deū artificē.
 amādū a laudādū s̄m h̄ duplex
 ē liber vn⁹. s. sc̄pt⁹ int⁹ qđ ē dei eter-
 na ars et sapia. et aliz sc̄pt⁹ foris
 s. mūd⁹ sensibil. Cū igit̄ eēt vna
 creatura qđ sensū habebat int⁹. ad
 cognicōez libri interioris. vt āgel⁹
 et alia qđ totū sensū hēbat foris.
 vt qđlibet aīal brutū. ad p̄fectio-
 nē vnūsi debuit fieri creaturā. qđ h̄
 sensū duplicē eēt p̄dita ad cogni-
 tionē lib̄ sc̄pti int⁹ a foris. i. sapie
 a sui opis. a qz in xpō s̄l cōcurrit
 etna sapia a ei⁹ op⁹ in vna p̄sona
 idō d̄r liber sc̄pt⁹ int⁹ et foris ad
 repationē gn̄is hūani. a qz cui⁹
 sensui corrēdet mot⁹. idō duplex ē
 hoī dat⁹ mot⁹. vn⁹ s̄m instinctū
 rōnis in mēte. aliz s̄m instinctū sen-
 sualitat̄is i carne. p̄mi ē ipare. se-
 cundivō ē obtēperaē s̄m rectū or-
 dinē. Qñ aut̄ fit ecōuerso. tūc rec-
 titudo a r̄gimē aīe p̄cipitat̄ de sta-
 tu suo. a qz cui⁹libz motui a sensui
 r̄ndet appetit⁹ ad aliqđ bonū. idō
 duplex bonū p̄paratū ē hoī. vnū
 s. visibile. et altez iuisibile. vnū
 tpale. aliud etnū. vnū carni. altez

spiritui Ex hijs aut bonis de? de
dit vnū. aliter aut pmissit vt vnū
gr̄tis possideret. aliter v̄o p meritū
acq̄ret. Et qz frustra bonū datur
nisi custodiat. frustē pmittit nisi
ad ip̄z pueniat. iō duplex ē p̄cep
tū hōi datū. s. vnū natūe ad custo
diendū bonū creatū. aliud discipli
ne. ad pmerēdū bonū pmissū qd
nullo poterat mereri meli? q̄ p
verā obediētā. Obediētā at̄ mera
est qm̄ p̄ceptū ex se solo obligat.
nō ex aliq̄ causa alia. et tale d̄z p̄
ceptū discipline. qz p ipsū discit
quā sit v̄tus obediē. q̄ sui merito
ducit ad celū. suo at̄ de merito p̄
cipitat in infernū. Nō ergo datū ē
illud mādatū hōi p̄t̄ indigētā ali
quā quā de? h̄ret de hūano obse
quio. s. ad dandā viā merēdi co
ronā p̄ meriā. et volūtariā obediām
Et qm̄ hō rōne natūe d̄fectiue ex
nihilō formate. nō dū p gloriā
firmate. poteat cadē. benignissi
m? de? qd duplex d̄tulit ei adiuto
riū. s. duplex natūe et duplex gr̄e.
Duplicē. n. ididit rectitudinē ip̄i
natūe. Videlicet vnā ad recte iudic
cādū. et h̄ ē rectitudo cōscie. Aliā
ad recte volēdū. et h̄ ē rectitudo fin
dēsis. cui? ē remurmurāē s̄ malū
et stimulaē ad bonū Duplicē etiā
supaddidit p̄fectionē gr̄e. Vnā
gr̄e gr̄tis date. qd fuit sc̄a illumis
nās itellectū ad cognoscēdū seip
sū et deū suū. et mūdū istū q̄ fact?
fuerat. p̄t̄ ipsū. Aliā v̄o. gr̄e gr̄tū
facientis. q̄ fuit caritas et habitās
affectū ad diligēdū deū sup oīa et

primū sic seipsū. et sic ante lapsū
hō p̄fecta hūit nālia supuestita.
nichilomin? gr̄a dīna. Ex q̄ manis
feste colligitur qz si cecidit nō aliz
unde fuit nisi ex sua culpa. qz obe
dire cōtēpsit. **Capitulū. xij.**

De cōpletionē et ordinationē
toti? mundi cōsumati.

Ex predictis colligi p̄t qz
creatura mūdi ē q̄si qdā
liber i q̄ reluctat rep̄ntat?
et legit̄ t̄mitat? fab̄ cat̄rix s̄m̄ t̄plicē
ḡdū exp̄ssiois. s. p̄ modū vestigij.
imaginis et similitudinis. Ita qz rō
vestigij repit̄ i creaturā oīb? Nō
imaginis i solā itellectualib? siue
spiritib? rōnalib? Et rō similitudis
i solā deiformib? ex q̄b? q̄si p̄ q̄sdā
scalaē? ḡdū nat? ē itellā? hūan?
ḡdati ascēdē i sūmū p̄n^m qd ē de?
Rō at̄ ad itelligētā p̄d̄ cōz h̄ ē.
qz cū oēs creaturē respectū h̄eant
et depēdētā ad suū creatorē. p̄nt
compari ad ipsū. s. aut sic ad p̄n^m
creatiū. aut sic ad obiectū moti
uū. aut sic ad donū inh̄itātū. p̄^o
cōparat̄ ad ipsū oīs ei? effcūs. 2°
oīs itellect? 3° oīs spūs iust? et
do accept? oīs ei? effcūs q̄tūcūqz
paz h̄ns de eē. h̄z deū sic p̄n^m. oīs
itellect? q̄tūcūqz paz h̄ns de luie
nat? ē p̄ cognicōz et amorē d̄m̄ ca
pere. oīs spūs sc̄a et iust? h̄z donū
spūs sc̄a infusū sibi. Et qm̄ creatura
h̄re nō p̄t deū sicut p̄n^m qm̄ d̄figu
retur ei. s̄m̄ v̄nitatē. veritatē. et bo
nitatē. n^c deū sicut obiectū qm̄ eū
capiat p̄ mēoriā itelligētā et volū
tatē. nec deū sicut donū infusū. qm̄

cōfigure^r ei p̄ fidē·sp̄e· et caritatē
 siue p̄ triplīcē dotē· et p̄ma cōfor-
 mitatē est longinq̄· sc̄da appinq̄· t̄cia
 p̄xima· Hinc est q̄ p̄ma d̄z vestia-
 giū t̄nitatis· sc̄da imago· t̄cia simi-
 litudo· Est igit̄ sp̄s rōnal̄ medi⁹
 int̄ p̄mā et vltimā· ita q̄ p̄mā h̄z
 inferi⁹· sc̄dam interi⁹· t̄ciā sup̄ius
 et idō in statu inoētīe cū imago
 nō eāt vidata· h̄ deiformis p̄ gr̄az
 effecta· sufficiebat liber creature
 in q̄ seipsū exercēt hō ad cōtuedū
 lumē dīne sapīe vt sic sapiēs est
 cū vniūsas res vidēt ī se· vidēt in
 p̄prio ḡne· vidēt ī arte· h̄m q̄ tri-
 plicī h̄nt eē· s̄ in materīa vel ī na-
 tura p̄p̄a· in itelligētīa creata· et in
 arte eterna· h̄m q̄ tria d̄t sc̄ptura
 dixit de⁹ fiat· fec̄a factū ē | Prop̄e
 quā etiā t̄plicē visionē accepit hō
 triplīcē oculū· sic d̄t Hugo de sc̄o
uictore· s̄· carnis· rōnis· et cōtēpla-
 tionis **C**arnis q̄ vidēt mūdū et
 ea q̄ sūt in mūdō **O**culū rōnis q̄
 vidēt aīaz et ea q̄ sūt in aīa **O**cu-
 lū cōtēplacōis q̄ vidēt deū et ea q̄
 sūt ī deo· vt sic oculo carnis vidēt
 hō ea q̄ sūt ex se· oculo rōnis· ea
 q̄ sūt intra se· oculo cōtēplationis
 ea q̄ sūt s̄ se· q̄ q̄dē ocul⁹ cōtēpla-
 tionis actū suū n̄ h̄z p̄fectū nisi p̄
 gloriā quā amisit p̄ culpā· recūpe-
 rat autē p̄ gratiā et fidē et sc̄pturaz
 itelligētīā· q̄b⁹ mens hūana pur-
 gatur· illuīat̄ et p̄ficiat̄ ad celestia
 cōtēplāda· ad q̄ laps⁹ hō pueniē
 nō p̄t nisi p̄us defect⁹ et tenebras
 p̄pas t̄co gnoscat· q̄d nō facit nisi
 ruīnā hūane nature diligēter cō-

fideret et attendat

Explicat sc̄da pars

Incipit t̄rcia de corruptela pcti

Capitulū p̄mū·

De origine mali in cōmuni·

Pro determinatis aliq̄
 bus de t̄nitate dei et
 creatura mundi res-
 stat nūc breuīe tan-
 gere de corruptela
 pcti· de q̄ tenēdū in sūma q̄ pctm̄
 nō est natuā aliq̄· h̄ defect⁹ et cor-
 ruptela q̄· s̄· corrupit⁹· mod⁹· sp̄s
 et ordo in volūtate creata· ac p̄ h̄
 pcti corruptio· est t̄ria ip̄si bono
 n̄ t̄n h̄z eē nisi ī bono· n̄ cōtū t̄n hit
 nisi a bono· q̄d q̄dē bonū ē libez
 arbitriū volūtatis· et ipsū nec ē sū-
 me malū· cū possit velle bonū nec
 sūme bonum cū possit declīnāē in
 malū **R**ō autē ad itelligētīā pre-
 dictoz h̄ est· qz p̄m̄ p̄n̄m̄ cū sit ens
 seip̄so nō alio necē ē q̄ sit ens p̄t
 seip̄sū· ac p̄ h̄ sūme bonū· nullum
 p̄sus h̄ns defectū **N**ō est igitur
 pctm̄ aliq̄d n̄ eē p̄t q̄d sit p̄mū et
 sūme malū· qz p̄n̄m̄ p̄mū d̄t sūmū
 cōpletū et sūmū malū d̄t defectū
 p̄maximū· **C**ū ergo p̄mū p̄n̄m̄
 vt sūme ens et cōpletū· nec ī effēdo
 nec in opando deficiē p̄t· qz nec sū-
 me malū ē· nec aliq̄d malū ē· nec
 aliq̄ mō malū p̄ncipiāē p̄t· qz t̄n
 oipotēs ē p̄t bonū de n̄ eē in eē de-
 ducē· etiā sine amīnīculo alicui⁹
 materīe· q̄d etiā cū creaturā finxit
 cui dedit eē viuē et itelligē et velle·
 q̄ q̄dē qz a sūmo bono fuit h̄m tri-
 plicis cause h̄tūdinē oportuit q̄